PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
N28Z77
1883

Mahmud Celaleddin Paşa
Afaka bir nazar

4246
18/443

آفاقه بر نظر

Mahmūd Celāleddīn Paşa

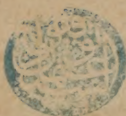
Āfāka bir nazar

3/2

(زوال عشق)

حقنده

بعض محاكمات فكريه‌يى جامعدر

اثر

محمود جلال الدين

معارف نظارت جليله‌سنك رخصتيله طبع اولنمشدر

استانبول

(مهران) مطبعه‌سى — باب عالى جاده‌سنده نومرو ٧

١٣٠٠

PL
248
N28Z77
1883

زوال عشق

معلم ناجی افندی حضرتلری {آفاق}ده {*} عشقك زوالنی - تصویر بیوریورلر .. - حسیات طبیعیه‌نك منابع اصلیه‌سندن اولان - محبت - ایله - عداوت بیننده برمبارزۀ ادیبانه‌یه برمجاهدۀ حکیمانه‌یه سیرجی اولمغی چوقدندر آرزو ایدردم .

اسلاف ادبا - بو یولده بعض یادکارلر براقشلرسه‌ده تهذیب اخلاق وتربیۀ افکار کبی نتایج مهمۀ ادبیه‌یه مغروراً حسیات طبیعیه‌نك شرائط عمومیه‌سنه اولان وقوفلرینی حسب الاعتیاد ابرازه تنزل بیورمامشلردر .

ادبیات جدیده فضلای منتسبینی آره‌سنده حائز

(*) آفاق) بررسالۀ ادبیه‌در . (زوال عشق) مقاله‌سی (٥) نجی جزوده‌در .

اولدیغی {معلم} شهرتنی حسن محافظه یه علم وعرفانلری معارفمزك هیئت حاضره سنه نظراً چوق سنه لر ایچون کافی اولان ناجی افندی حضرتلرینه قارشو بزم وقتندن اول اغزاچمقلغمز خطا اندر خطادر دیه بیلورز . — فقط: بنده کز بلمدیکنی اوکرنمکه هوسکار بر آدم اولدیغمدن — حسیات طبیعیه نك بنده کزه متمادیاً ویرمکده اولدیغی درسلری بالفعل تطبیق ضرورتنده بولنمقلغم مستحق تصدیق می دکلدرکه — اقتباس فیض وهنر مقصدیله ادبای کرامك آثارینه مراجعتدن اجتناب ایده یم .

معلومدرکه اثارادبیه نك روحی افکار — وافکارده ایسه حقیقت — سلامت — وضوح — انتظام کبی شیئلرك اذهان بشریه ایچون فهمی ادراکی وتفریقی مقدردر . — ایشته عاجز کز دخی تقدیر ادبی الجا آتیله آفاقك زوال عشقنده سهل الادراك حقیقتلره دائر

محاكمات فكريه‌مى {بر رساله‌ٔ مخصوصه} ده حفظ اتمك اوزره ویردیكم قرارى اجرا ایدیورم. – بونى برجرأت. – حتى مجنونانه برجرأت صورتیله تلقى ایتمكده معلم ناجى افندى حضرتلرینك شاكردانندن بدأ – ادباى آفاقه وارنجه كندى فكرلرنجه البت و دائما سربستلردر. لكن – هم سخن شناس هم حق شناس اولان معلم مشارالیه بنم ملاحظاتمده‌كى یا كلیشلرى بنم محاكماتمده‌كى نقصانلرى وتدقیقاتمده‌كى سقطلرى تنزلاً ونوهوسلرى تلطیفاً بیان واخطار بیوررلر مأمول ایدرم.

ذاتاً عالم ادبیاتده تمییز حقیقت وظیفه‌سیله مكلف بولنیورلر. بزم بوقدرجق براستدعامزى عدم قبول صورتنده بولنمغله – سوزلرمزه اهمیت ویرمامكله بیو-كلك كوسترمش اوله‌مزلر. آفاقك قسم اعظمنى اشكال ده براقان {زوال عشق} ى نه‌قدر تفصیل ایتسه‌ك بوراده حقیله افاده ایتمش اوله‌میز.

ـ خلاصه‌سی شو اولیورکه:

« برکیجه پاریسی ••• اغر اغر قار یاغمقده ••• »
« اورطه‌لق بم بیـاض ••••ـ اوچ ارقـداش »
« صوقاقده کیدیور ••• برینك اسمی عارف بك •• »
« سـاعت ده سکز راده‌لرینی بولمش ••• (النده »
« فناری طوتان ••• بردنبره طورارق) •• بونه ! »
« بوکیم ! ••• نه اوله‌جق برسرخوش اوپ اوزون »
« یاتمش •• اوست باش قارمه قاریشیق••• (جمله ـ »
« سی بردن) آمان عجبا کیمـدر ؟•• {عارف بك »
« آتیلوب} وای مظلوم سنمسین! نه کوفه‌لك اولمش »
« بیچاره !•••(حاصلی نقـا باجه مظلومی خانه‌سـنه »
« ایصال ایدرلر: بیلنورکه مظلوم { بغری یانیـق } »
« برعاشق ایمش ••• اوکیجه معشوقه‌سـنك قپوسی »
« اوکنده بربد معـامله کورمش •• بعـده اوهیئت »
« وقیـافتی بولمش ـ و بوقیافتی بولدیغنی وارقداشلری »

« كنديسـنى خانەسـنه كتورديكنى بش اون دقيقه »
« كچمدن عشق ومعشوقه فلان هپسى (مظلوم) طر- »
«فدن ترك ايدلمش ـ محوايدلمش ـ واودقيقه‌دن برى عشق »
« مشق فلان ـ برشى قالمامش! شمدى درسنه چالشمقده»
« ايمش! وبوده { زوال عشق } ديمك ايمش! »

••• حتى مظلوم حرف بحرف شوسوزلرى ده‌سويليور :

« دقت ايديكز ! مظلوم بودقيقـه دن صكره »
« عاشـق دكلدر چونكه مجنونلق عالمندن چيقدى »
« عقلنى طوپلادى •ـ عقلم نره‌لرده كزيورمش بلمم »
« سزكله برابر اوده كلدى مظلومى بولدى •••• »
الاخره

•• فقط بز معـلم ناجى افندى حضرتلرينـك
بومقاله‌سـنده دكلسـه مظاوم بكك بوفكرنده
ـ حقيقت ـ بوله‌ميورز • چونكه :

بر(عاشقه) كوره (معشوقه‌سى) طرفندن بالذات

وبالواسطه اجرا اولنمامش بر معامله ٔ بارده - اطوار ومشوار سفالت پرورانه - وحركات وكفتار خفتكارانه اوزرینه اجرای حكم ایده بیلوب بوقسه عشقك اضمحلالی - عشقك زوالی: كنجلره اكثریا ورم نامنده مهلك برمرض - اختیارلره عته نامنده برعرض تولید ایتمسندن عبارت اولدیغی دائما مشهود وآفاقده سنی یكرمی بش راده لرنده برعاشق مخیل كه - چكه جكی اذاوجفا اساساً غیرمحدود اولدیغنه دائر ایما واشارت مفقود اولمغله: « بودقیقه دن صكره عاشق دكلم . مجنونلق عالمندن چیقدم » دیان - كنیج برمظلومده دخی عشقك زوالنه حكم اولنه میه جغندن وچونكه عشق - انسانی استدیكی كبی اداره ایدوب انسان عشقی استدیكی كبی اداره ایده میه جكندن - عشقك بلكه شدت وافراطی موجب اوله جق بعض احواله مستند (زوال عشق) مقالنده من حیث المجموع حقیقت بوله میورز ..

.. بزمظلومی بر(عاشق) اوله‌رق دکل ـ بر(عیاش)اوله رق قبول ایده‌لم . نه‌چاره که موضوع بحث بودکل در .

{ سلامت افکار }

ناجی افندی حضرتلرینك بومقاله سنده دکاسه ـ مظلوم بکك بوفکرنده ـ سلامت ـ ده بوله‌میورز . چونکه ، قالدیرم اوزرنده قارلر ایچنده ساعتلرجه یاتمش! وجودی بوزکسلمش ـ قواسی برتضییق مادی ایله ازیم ازیم ازلمکده بولنمش وقوهٔ نطقیه سنه وارنجه مختل اولمش ـ تحصیلی ناقص ـ برمیت متحرك ـ ایکی دقیقه ظرفنده برقاچ یالق روشنی مسلکنی ترك ایتدیکنه‌دائر ابوالسعودمرحوم قدر متعصانه! عرفان پاشا قدر شاعرانه! ارستوطالیسلره رحمت اوقوده جق قدرحکیمانه! هله الحاج ابراهیم افندی‌یه طاش چیقارا جق قدر ادیبانه سوزلری: عدم سلامتی بدید اراولان خیالاتدن در . شونکله ابروجه‌ده مثبت درکه : بوفکر ـ

بر دقیقه اوله قدر ـ تابع فرمانی اولدیغی (عشق) نامنده کی او
عظمت ولطافت روحانیه علیهنده ـ سرخوشلق حالیله زباند
رازلق ایتمش اولمقدن عبارت قالمیوب ـ کویا او عاشق مخیل ـ
سوزینك اری اوله رق او دقیقه دن بریدر ـ عشقك الندن
{یقه یی قورتارمش} وشمدی اوکبی حسیات علویه دن بی
بهره ایمش . (سلامت افکار) نقطهٔ نظریله بو عاشق مخیل
ذاتاً عشقدن بی بهره ـ فقط مفتون عشرت بر آدم اوله
بلمسنه ـ عن صمیم القلب میلان افکار بر امر طبیعیدر . کند
یسنده ـ اول امرده عشقك وجودی تسلیم اولنه میورکه :
زوالنه قناعت کلسون . ـ موافق ـ حقیقت ـ اولدیغنه طقوز
شاهد لازم کلان بو فکرك عدم سلامتنه : معلم مشار الیهك
آثار سائره سنده کی ـ اشعارنده کی سلامته دخل اولمامق
شرطیله بنم وجدانم حکم ایدیور . زیرا مظلوم ـ
حقنده « ینه می دوشمش قالمش ! . ینه می کوفه لك
اولمش » وسائر عباره لر کوستریورکه : بو عاشق مخیل

سیر سمت فناری یك سون یادکارلردن اوله رق تصویر بیورلمشدر . سرخوشلره سفالت و پریشانی مقتضای احکام طبیعت اولدیغندن { زوال عشق } مقاله‌سنی جغرندن چیقاران ایشته بوظالمدر .

حالبوکه { زوال عشق } ی اوزرلرنده تطبیق ایچون آفاقه خدمت ایده‌جك نقدر مظلوملر نقدر مظلومه‌لر بولنه بیلوردی .....

ـ وضوح افکار ـ

معلم ناجی افندی حضرتلرینك بومقاله‌سنه دکلسه ـ مظلوم بکك بوفکرینه واضح درده دیه‌میز . زیرا : نتیجهٔ کلام ـ حکمت آمیز برانجام ـ اعلام وافهام ایتمك استدیکندن ـ « مظلوم پریشانیٔ » «عشق دن بوصورتله ـ یقه‌یی قورتاردقدنصکره ـ فن » «ومعرفته چالشمغه باشلادی . بونك بوحالی امثالندن» « بر خیلیسنه نمونهٔ انتباه اولدی . انلرده هواپرستانه »

«روشی ترك ايتديلر.»   بیوریلیور.

عجبا هانکی {پریشانیء عشق} دن ؟ صوراز.
هرعاشـق سرخوش . وسرخوش عاشـقمی اولمق
لازمکلیور ؟ {بوصورت} هـانکی صورت ؟
سرخوشـلق صورتی می ؟ عشـق دن رها بولمق
ایچون برادملك زیاده سرخوش بولنمسندن ـ وارقداشلری
طرفندن خانه‌سـنه کتورلمسندن ـ استفاده اولنمسی
نه دیمکدر ؟ وبرده: فن ومعرفتـه چالشمامغه سبب
{عشق} میدر عجبا؟ فن ومعرفت ـ اساساً مکتبدن
غیریده ـ تحصیل اولنـان یرلو هانکی مملکتلردر ؟
وینـه هانکی مملکت لردرکه ـ مکتب چوجقلرنده
{عشـق} دنیلان بدرقهٔ الهیه‌نك {زوالنه}! حکم
ایده‌لم ؟ تحف! امثالنـدن برخیلیسی ده هب
{عاشق} مش اویله می ؟

هوا پرستانه روش ـ ایله موضوع بحث اولان

﴿ زوال عشق ﴾ك ـ مفيد اولديغى معناده كى ـ ارتباطه ادبا ملايمى ديه جكز ؟ تشبيهاتده مشبه مشبه بهك افراديني مانع ـ واغيارينى جامع اوله ميه جق برحالده بولنديغى بيله ادعا اولنسه ـ حقسزلق مى ايتمش اوله جغز ؟ ...

حاصلى: ناجى افندى حضرتلرينك دكلسه مظلوم بكاك زوال عشقنده ـ وضوح افكارده ده تصادف ايده مدك . كافۀ نكات ودقايقيله برابر عشقك زوالى تخيل اولنجه﴾ افاق ده كى مقاله يه ـ من حيث المجموع موضوعى معين ومصرح اوله رق مفيد اولمديغندن بالطبع واضحدر دينه مز .

ـ انتظام افكار ـ

معلم ناجى افندى حضرتلرينك دكلسه مظلوم ـ بمعنى اوعاشق مخيل ـ بوفكرنده ـ انتظامه عائد مسائل وطبايع ادبيه ايله ـ عامل اولمامشدر . سربستئ افكار

واقعا جمله مزجه مطلوب وملتزم ایسه ده قواعد مخصوصه دن ـ بویله قورتیله مز .

آفاق } لك زوال عشق مقاله سنده افكارك اره لرنده كی روابط ومناسبات زینت الفاظه اولان رغبت ومفتونیت الجا آتیله ادبی ترتیبات دن محروم قالمشدر . چونكه :

استانبولك قیشی نقدر چوق اولسه ـ مادام ـ عاشق مخیل ـ ال ایاق چكلد كدنصكره {معشوقه} سنك قپوسی اوكنه ایكنجی دفعه اوله رق و برچوق زمان ایاق ده وقت كچورد كدنصكره ییغلمش قالمش ـ واوچ نهایت درت ساعت كچمدن ـ ارقداشلری طرفندن قالدیرمش اغر اغر یاتقده اولدیغی مقید ـ قارئك ایچنه مظلومی « كوملش » صورتنده كوسترمكه هر فكر سالمك مساعده سنی تحصیل ایچون استانبول زقاقلرینی ارضروم طاغلرمی فرض ایده جكز ؟

ابتدای مقاله‌ده مظلومك فسی ـ صغوقدن کسب ایتدیکی ـ شکل عجیبیله . موقعنده تعریف وتعیین بیورلمش ایکن مظلومك باشنه « چوره صارمغه » لزوم کوستردیکی صره ده ـ فسك بولنه‌مدیغنی خبر ویرمك! انتظام افکاره خلل کتوره جك نسیانلردن دکلده نه در ؟

مظلوم باشـنه « چوره صارمالری » ایچون ایتدیکی بیان بیوریلان (اشارت) نصل بر اشارت اولیور ؟

مقاله یی اوقو یانلرجه معلوم اولدیغی اوزره بیچاره‌نك برقولندن بری دیکر قولندنده او بری طوتمش ایدی. کندیسنی «نطقه کتورمك» ده قابل اوله‌میوردی . بویله برمخلوق ـ کوزیله قاشیله اشارت ایده بیلورمی دیه‌جکز ؟

یکی دیدك .. کیجه یاریسی قارلی برهواده

صوقاقده کیدن اوچ درت ارقداشك کوزیله قاشیله
بر برلرینه ایده جکاری (اشارت) برمعنا افاده ایده
بیله جکنی ادعا ایدن وارسه چیقسون . یوق مظلوم
بلکه ایاقلری ایله اشارت ایتمشدر دیسه‌لك بوحالده ده
سرخوشلغه علامت دن بشقه برشیئه دلالت
ایده جکنی نصل بیله جکز! قبول ایده جکز؟

محاکمه‌یی ازدها اوزاتسه‌ق عاشق مخیلاك ایکی
قولاقلرینه نوبت کله جکدر . — الله وجودلرینی
اکسك ایتمسون هرشیئه قاووق صاللایانلرمز اولدیغی
کبی قولاق صاللایانلرمزده یوق دکل سه‌ده بوکیفیت
خلقی اولوب فقط برمرام اکلاتمق خصوصنده
استعمال اولنوب اولنه میه جغنه معلم ناجی افندینك
خیالندن چیقان عارفلر مظلوملر دکل بنده‌کز
کبی عاجزلر بیله له‌الحمد والمنه واقف اوله‌میه‌جق
برطبیعتده اولدقلرینه ادیب مشارالیه البت

قائل اولورلر . بو اشارت بر اشارت
معنویه ایدی دیه‌جکده اولسه‌ق ینه هرحالده
موضوع بحث بی انتظام قالیور . حال وشانی
وبر درجه‌یه قدر جهلی واقعا تعین ایدن وحسب
الاعتیاد کیجه‌لری میت متحرکدن فرقی قالمیان برعاشق
مخیل: اوینه کلمك کچوك مندرینه اوطورمق ایله
دفعةً عقلی باشنه کلمسی ـ ادبیات ـ حکمیات شرائطنی
جامع اقوالنه توفیقاً واوکیجه‌دن اعتباراً حرکتده
پایدار اوله بیلمسی ـ انتظام افکار ـ نقطهٔ نظریله پك عجله‌یه
کتورلمش برخیال شاعرانه‌دن عبارت قاله بیلور: فقط
زوال عشق)لك بونکاله صحتنه اعتماد ـ فکر سلیم اربابی
ایچون ممکن ومتصور اوله‌مز دیسه‌لك قباحتمزه
وجهالتمزه حکم اولنمز انشا الله .

معلم ناجی افندی حضرتلرینك دکلسه مظلوم
بکك زوال عشقنده ساده‌لك – اینجه‌لك –

پارلاقلق علویت کبی ذاتاً افکارك پك چوغنده
بولنمیان مزیات خصوصیه‌نك تطبیقاتنه قالقیشه‌جق
اولورسه‌ق مثلا :

« قاریده » وفا آرامق (فارج) البحر - ایچنده
شهدانه اینجو آرامق کبیدر » جمله‌سنه‌می جمیله‌سنه‌می !
نه یلان سویله‌یه‌لم پك مناسبتسز خیالره راست
کله‌جکزدرکه قورجالامغه حسب الطبیعه خواهشکر
اولدیغمزدن حیا ایدرز . چونکه :

پارانتز ( ) ایچنده ایری ایری کوسترنکی
ذأب ادب ایجابندن بیلدیکمز - او اوچ) حرفی معلم
ناجی افندی حضرتلری (زوال عشق) ی تصویر
ایتدیکی ایچون نمیدر ! نه در مقالهٔ ادبیه‌لرنده ! برکلمه شکلنه
وضع ایدرك کمال سربستی ایله (علیه السلام) یازی
ویرمشلردر . بو : او قدر چرکین برتشبیه اولمشدرکه
آفاقك بشنجی جزؤی اجزای سائره‌سیله تجلید اولنمغه

صالح دكلدر دیسه‌ك خیرلو بر اخطارده بولنمش اولورز.

حاصلی «زوال عشق» ده آرایه جغمز اینجه‌لکی پارلاقلغی علویتی معلم ناجی افندی حضرتلرینك آثار منظومه‌سنده آرایه‌لم ده انتخاب کلمات - بحثنه رجعت ایده‌لم بو مسئله ده تطویل مقاله حاجت قالمامق اوزره صویه صابونه طوقنمیه‌جقلرندن اوچ بش دانه‌سنه سطحی بر نظر ایده‌لم.

(آفاق) ك - «زوال عشق» نده‌کی بعض افاداته سطحی بر نظر

« بیاضلری کلکون اولمش اولان خمار آلود کوزلریله » {١}

بلاسنی چکمش بولنانلر اسمی آکلدقجه -

« یورکلرنده بر لرزش حس ایدرلر » {٢}

« چهره صارمق » {٣} ـ « نطقه کتورمك » {٤}

« آنك بو قدرجق اولسون بر ـ مقهوریتی ـ چکمیانلر » {٥}

« آه ! شو مبارك قارك بویله آهسته آهسته یاغشی ده نه قدر خوشمه کیدر ! کل مظلومم قار اوزرنده یورمك ده از صفالی اولمز » {٦}

« مظلومی در آغوش ایتمش اولان قار بیغنتیسنك نرده اولدیغنی مراق ایتمکز طبیعیدر . خبر ویره یم . بو کوکدن اینه قار دوشك مظلومك نظرنده پك مقدس اولان بر زقاق قپوسنك اوکنه سریلیویرمش ایدی » {٧}

« قاریده وفا آرامق (ف رج) البحر ایچنده شهدانه اینجی آرامق کبیدر » {٨}

بو {١} ترکیب حاشا سقط در دیمیورز فقط حاشا که بلیغ در دیه‌لم برچوق ترجه لقردیلر

ارەسندە ـ هله برمکالمەدە بلکه یك چرکین دوشمش
بیله دیه بیلەجکز. زیرا: اوترکیبه بدل (قان {چناغنه}
دونمش اولان مخمور کوزلری) دیمك شیوهٔ افادەمز
اقتضاسندندر. واقعا) آل قانلره بولانمش اولان
کوزلری) دیسەك کلاماً دهاملایم و{چناق} کبی الفاظ
مبتذلەدن عاری اولورسه ده مشبه به کوفەلك
اولمش بر(سرخوش کوزلری) اولنجه بویلەمقامده شیوهٔ
لسان یاردیمیله بونی الفاظ مأنوسەدن اوله رق قبول
واستعمال ایده بیلورز. یوق! مطلقا فارسی الفاظ
ایله مظلومك کوزلرینی بویامق ملتزم ایسه { خونابهٔ
درونی کوزینه آل پردەلر چکمش } دیمکده ـ ایمای
عشق جهتیله تجویز اولنه بیلور.

{ ٢ } بوترکیب شیوەمزه بتون مباین
دکلسەده اوراسی اونك یری دکل. یك قیصه
دوشمش. اقتضا ایدن قوت وقدرتی احراز

ایده‌مامش . برده (لرزش) دیتره‌مه معناسنه اولمسی حیثیتله ترجمه‌سی یورکلری دیترردی دینمش اولیور. حالبوکه شیوهٔ لسان سائقه‌سیله بوبشقه برمعناده افاده ایده‌بیله جکدر، و پك نازلی بر حس اظهار ایده جکدر. ــ حالبوکه اوراده‌هم «تصویرفلاکت» مطلوب. همده شکایت سرزنش ایدلمامك مشروط . بناء علیه شو یولده برشی دیه بیلورز. (نجه نجه حسیات مردانه ایله محظوظ . ــ و برخیلی تأثرات حقیقیه ایله مضطرب اولورلر).

{٣} شیوهٔ لسان اقتضاسنجه (چهره صارمق) تعبیری خواصه مخصوص تعبیرلردن دکلدر. شوقدر وارکه پالیقار یالر ــ وسائر آیاق طاقمنك و برده مراسم معتاده ده بکجیلر طرفندن باشلرنده‌کی آللی قرمزیلی صاریلی شیلرك حین افاده‌سنده جائز اولمز دکل . ــ فقط عارف بك و رفقاسی طرفلرندن مظلوم بکك باشنی صعوقدن محافظه ایچون جبلرندن چیقاردقلری

کتان پارچه‌سنه ـ موافقت ـ نامی ویریلان اصول قدیمه اقتضاسنجه افکاره کوره افاده‌یی ده حسن تصویر لازمه‌دن اولمغله (چوره) دییوب (منديل) دیمك و (صارمش) دییوب (باغلامش) دیمك اقتضا ایدر. چوره بشقه‌منديل بشقه‌شیئدر ـ دیمك استمدیکمزی ایضاحه محل یوقدر. بوجهتله ذکری بالاده کچن مخلوقاتك صاردقلری برشیلره چوره دیمز. یمنی ـ دینورکبی سفسطه‌یه‌ده حاجت یوقدر. یمنی ـ اساساً قادنلره مخصوصدر. ـ حاصلی: برعاشق فلاکت زده‌نك ـ باشی ـ بشقه. بکجی بابانك باشی ینه بشقه‌در. دیسه‌ك برخیلی قارئینه قارشو افادهٔ مرام ایتمش اولورز. اکلامیان ویا اکلامق استمیان اولورسه اونلره ده دیرزکه صاریق باغلادی دییورز. صاریق صاردی دیورز. صاریق ایله مندیل بیننده اوب اوزون برفرق واردر. بونیده

ذهنی صارمیانلر چوره‌یی صارارسه صارسون اویله‌لرینه بز نه دیه‌جکز ـ هیچ .

{ ٤ } اسلوبی موضوعنه توفیق اتمك ضرورتندن بر وقتده قورتیلنه‌مدیغنه ایشته بر برهان دها . «نطقه کتورمك» قابل اولمیان کیم ؟

مظلوم . نیچون ؟ سرخوشده اونك ایچون . اویله ایسه بوکاده شیوه‌یه مغایردر بیله ـ دیه بیلورز . چونکه بین الادبا مأنوس وشیوهٔ لسانمزه کسب وقوف ایدنلرجه محسوس اولان مظلومه ـ { اغز اجدیرمقدر } نطقه کتورمك ـ مشایخدن ومواد مذهبیه‌نك احکامنه فرط رعایت ایدن بعض منزویلر جله کشلر مرابطلر فلانلردن آخرته متعلق اجتهاد ارزوسنده ودنیاجه بونلردن سعادت طلبنده مصر بولنان بعض ذوات کرام طرفندن استعمال اولنه‌جق تراکیب قدیمه‌دندر . شیخم بویله نطق ایتدی . نطق

حق در. نه يپالم نطق بويله. مثاللری کبی {نطق}
برده مجالس امت وبوکبی حقوق عبادی متکفل
اولان هيأت وجماعات اره سنده يوکسك صدا
ايله بعضاً تحريراً واکثريا شفاهی اولور. لکن
صوقاق ده دوشمش قالمش بر سرخوش حقنده «نطقه
کتورملك» قابل اولمدی ديمك زمان وزمينه مساعد
دوشمز. عاشق مخيل طريقت بکتاشيه دن ايدی
ديسه‌لك ينه نافله.

{٥} اندن ـ مراد (عشق) اوليور. ـ
(بو قدرجق اولسون) ـ قيد مخصوصی ايشی
کوجولتدکجه کوجولتان برقيدايکن. ـ بمعنی: مظلومك
برکيجه‌لك سرخوشلغنی اشراب ايلر ايکن ـ کمال عظمتيله
کمال هيبتيله ـ اوراده‌کی (مقهوريتی) کيمسه چکه‌مز
(برمقهوريتی) دينه‌جك يرده (برمننتی) ديمك
وفضله احتياطلره رعايت اتمامك اولا ايدی. زيرا

(مقهوریت - مأنوس دکلدر آنك شامل اولدیغی معنی یی (قهر) کلمه‌سیله - شیوهٔ لسان سایه‌سنده - هر یرده هر وقتده افاده ایده بیلورز. دیمك استیورزکه (مقهوریت) هر یرده مردود هر جمله‌ده مفقود الفاظ غیر مأنوسه‌نك ایکنجی قسمندندر. لسانمزده سهل الجریان (بلا) کبی او محلده ذکره الویریشلی دها بعض کلمه‌لر بولنه بیلوردی.

{٦} (مبارك) کلمه‌سی ایجابنه کوره قدسیت معناسنی بیله مفید اولورسه‌ده شیوهٔ افاده‌جه استهزانك استخفافك و بلکه دها اشنع حالاتك پك مؤنس برخدمتکاریدر. رذیل ایتمك درجه‌لرینه قدر وارلمق استنلان برشیئه ادات اوله‌رق کتوریلور. مثاله - ایضاحه - حاجت یوقدر. بو متفق علیه‌در.

موقعنه کوره وداخل اولدیغی کلامك هیئت

عمومیه‌سی اعتباریله خدمتی حسن ایفا ایدر .
فقط (مبارك) لك بویله برجمله‌ده جواز استعمالنه
هرحالده حکم ایده‌مز . مبارك کلمه‌سنك لزومسز
یرده صرفنی برنجی دفعه‌درکه کوریورز .

صوكبی عزیز اول ـ درلراما . صوكبی مبارك اول
دیانلری ایشتمدك . هله برینه ـ قارکبی مبارك اول
دیه‌جك اولسه‌ق . البت آدم جاغزك جانی صقلور
وکندیسیله ایلندیکمزه حکم ایدر .

بوندن مراد قارحقنده حرمت محبت ابراز
ایتمك ایسه او « مبارك » نرددن خاطره کلمش عجبا .
یوق اویله دکلسه ! مبارکك بوترکیب ده خدمتی
نه‌در؟ بیله مدك عیب دکل یا ؟ . موسم صیف
عودت ایتمینجه یاخود درت بش ارقداش آوه
چیقمینجه ، بونارنین هیچ چکامیور . استهزا ایله تعظیم
برابرجه کوسترلملك استنوب ده اونك ایچون ایراد

بیورلمشدر – دیه‌جك ده اولدق. محل وقعه و سوق کلام – بوکاده مساعده ایتمدی. لساننزك شیوه سنجه (مبارکه) بو (بی ثبات) یاخود شو (هرجائی – قارك) دینه بیلوردی.

{٧} قارك برانسانی درآغوش ایتمسی حقنده اعتراضه اولان میل وجدانیمزه – قارشومزه چیقان مقدس بر زقاق قپوسی مانع اولمشدر. صنایع بدیعیه‌نك بعض کلفتلری قبیلندن اوله‌رق بونی شو نثرده قبول ایتدك. فقط (کوکدن اینمه قبا دوشك) تعبیری حقنده عوام پسندانه دئییو بده نه دیه‌جکز؟ مادام او یله بر جمله‌یه لزوم کوسترن هوائی بر فکردر بیان ایدلمك استنلیور. – دینه بیلور دیکه (قوش توینندن دها یوموشاق اولان بو پوست سحابی: مظلومك نظرنده پك مقدس اولان بربابه قارشو سرلمشیدی). و بو صورتله. مقاله‌نك الت سطرینی تشکیل ایدن

«محرابه قارشی مراقبهٔ مدهوشانه طرزنده قپونك تا اوکنه جوکمش اولدیغی اکلاشیلوردی» بویله‌لکله سوزلر معناً وادباً کسب سلامت و مضبوطیت ایدردی. بیلمم دقت بیورلدیمی. ناجی افندینك بیوروشلرینه نظراً مظلومك نظرنده پك مقدس اولان بر زقاق قپوسی ایمش عجبا زقاقلرك «قپوسی» دیمك نه دیمك در. خانه‌یی حزف ایدوب ده زقاغی ـ قپولی ـ کوسترمکده محسنات نه اولسه کرکدر. برده قارلی هواده برصوقاقده ـ قار یالکز برقپونك اوکنی ستر ایدوب جوانب سائره‌سنی خالی می براقمش عد ایده‌جکز! بوکا دینه بیلورديکه آهسته آهسته یاقمقده اولان قار مظلومك عندنده پك مقدس اولان برطریقی احاطه‌ایتمشیدی: ایشته ـ بویولده ـ سودیکنك اقامتکاهنه کیریلور برقپو موجود ایدی.

{٨}: پارانتز ایچنده کوردیکز اوچ حرفك

نه دیمك اولدیغنی نه سز صورك! نه بن سویله‌یم ۰ زیرا قابله‌لره مخصوص فنی رسائلده انجق کورینه بیله‌جك عجایبات ـ بررسالهٔ ادبیه‌ده (واو رسالهٔ ادبیه‌نك باش محرری بولنان معلم ادب طرفندن تحریر بیورلمش الك نازك خیاله مستند برمقالهٔ مخصوصه ده) هیچ چکلمز ۰ بونی معلم ناجی افندی سلمه السلام یازی ویرمشلردر: اوچ حرف براره ده ۰

اوقویانلر ممیز ادب ناجی افندینك شاکردانی دخی اولسه‌لر ینه معلم افندی عیب ایتمش دیمکده تردد ایتمزلر، صانیرم۰ بویله برتشبیه عجیب موجود اولان برمقاله‌ده ـ علویت ارامق عبثدر، نصل عبث اولمسونکه افاق «لك زوال عشقنده اول امرده حقیقت ـ سلامت ـ وضوح ـ وانتظام افکار مسائلی کوزمزلك اوکنده طورپور، بز بویله دیه‌لم: قادنده وفا آرامق ذهردن شفا آرامق کبیدر ۰

علاوه

بزم شو اوزون مقاله‌مزی اوقومقدن صقلمیان اصحاب وجدان هر حالکی جهتنه ادباً و فناً ایلیشمش اولورلر ایسه لطفاً اشعار بیوره‌بیلورلر. نشر ایدرم. بنده‌کز ایچون بر جهت دها واردر. بیلورم بعض ذوات دیه‌بیلورلرکه «سن زوال عشقك خطاسنی اورطه‌یه قویه‌جغنه بر (زوال عشق) ده سن یازوب نشر ایتمایدك. کورردك او وقت درجهٔ عرفانکزی»!.....

بنده‌کز بو اعتراضی پك معقول کوردیکم ایچون وقوعنه میدان ویرمامك اوزره چار ناچار بر (زوال عشق) تصویرینه لزوم کوردم. وبروجه آتی بو خیال مخصوصه‌یی عرض ایتدم مقصدم (اصول تنقید) حقنده شایان قبول بر چیغر اچمقدر. زیرا بعض ذواتمز هر شیئه تعریضه الشمش اولدقلرندن ایچلرندن منصف اولانلر غرضکار اولمیانلر لطفاً بو صورتی اختیار بیوررلرسه هیچ کیمسه‌نك دیه‌جکی قالمامق لازمکلور فقط موفق اوله‌میه‌جقمش! های های بوده‌جانز. خصوصیله معلم ناجی افندی حضرتلری کبیلر بنك زوال عشقنی بکنمیوبده ای قرنیدن: الك سزه بر (زوال عشق) دیه اورطه‌یه چیقیویرمك موجب موفقیت اوله‌جغنی کیم مأمول ایدر: هیچ. امید اولسه انسان یشامزدرلر. خصوصیله اذکار عمومیه بعضاً اوفق تفك شیئلری پك علوی ذکرلره ترجیح ایده‌بیلمسی تجربه‌اولنمش حالاتدندر.

(ایشته)

زوال عشق

(*) بوتلاش نه‌در !... نه‌سورکلی یاغمور... نه تیز.. نه تورکنمز قیامت !.... — ممکن دکل بن بواوده اقشامی ایده‌مم....

بنم قلبمه هجوم ایدن حزن وفتوره قارشو بوشادی وسرور چکلورمی؟.... ایکی آیدر بکا — دوشنمه عارض اولمشیدی دوشنمه‌م دیرم اولمز... دردلشه‌جك آدم بولنمز!... انسان دکلمی هب‌سی بیوفا ! کیمه امنیت اولنورده سوز سویلنور.

کندی وجدانی ایله انسانه خیر ایتمیور ! بودنیاده ارتق کیم کیمه خیر ایده‌بیلور؟...

بن ایشته شمدی دوشنمیه‌جك برزمان هرشیئی اونوته-

(*) بردوکون اوی فرض ایدیکز — پنجشنبه کوبی اجانی نامنده بری کووی بیرمش کلینی مقامنده اقعد ایتدیرد کدنصکره سلاملقده یالکز باشنه براوطه‌یه هنوز قپانمش — اشاغی یوقاری کزه‌رك شو سوزلری ایشیدیله‌بیلور برسس ایله سویلنمکده‌در.

چوق صفاسوره جك بر مكان اچنده یم ـ كویا!... ـ نه چاره كه دوشنمدن ذهنمی منع ایتمك حالا ممكن دكل .

عقلم ایردیكی سنمدن بریدر سر كذشتم برسرعت فوق العاده ایله ذهنمدن كلوب كچیور .. — ارتق بنم رطوبتی بخاره منقلب اولمش برجسم كثیفه دوندی ...

بو بیلمدن می خیر اوله جغم !... دیاده قوت یوق . نفوذم كندی نفسمه جاری دكل كه: خارجه تأثیر ایده بلسون.

. . . .

— هله بو دقیقه دن صكره الیمدن نه كله بیلور ؟

هیچ ....

اللهینه عمرلرینه بركت ویرسون . اونلر صاغ ایكن ـ بنم ارادهٔ جزئیه می استدكاری وقت كندیلری تصاحب ایدرمش ! .... انسان ـ انصافی نه اوله جق !..

بنی دنیایه كتورمكه باعث كندیلری اولدیغی ایچون آخرته كوندرمكه ده ینه كندیلری باعث اوله یور !..

.... بو عالم انسانیتدن ـ دها بشقه نه بكله نور ؟..

بنم نظر حیرتمی انجق برشی جلب ایدیور . او شیئده ـ كچوكدنبری اكلامدیغم (تقدیر ازل) دركه بو جهنم دنیاده بكا بردرك اسفل ارائه ایتدی . زبانیه لری دیه بیله جكم .... پدرمله والدهم ـ بو آتشه بنی یاقق بو جهنمه بنی آتمق

ایچون بری صاغمدن دیکری صولمدن طوتمش بنی صولوتمیه‌رق – ایشته: سورولك سورولك سوروكلنكده‌لردر.

یاربی! سن بنم مدد رسم اول!.. کیمه‌ نه‌ده‌یم؟.. حاشا شیطاندن استعانه ایده‌جك دکلم یا!...

بیلورم کنهکارم فقط فخر کائنات افندمزك امتی‌یم. «شفاعتی لاهل الکبائر من امتی» دیه برحدیث شریف منظورم اولمشیدی. — بولوحهٔ جنت نما–برمقدس حجت شکلنده حالا باش اوجمده آصیلودر.

ایشلدیکی کناهلر ایچنده البت بیوکلری ده موجود اولان بو فقیره اندن بشقه کیم شفاعت ایده‌جك؟..

«بیوك برآیینه ایله بالمواجهه – (*)».. انسانلر! عارسز مخلوقز دکلمی؟ ... – برقز بارککه وار یور. یعنی ذات موهومکز. برقز آلیورسیکز.... – سزه جدی دیورم اوت سز اولنیورسکز........ – بو یوزلرجه قزلر... یکلرجه قادنلرك بو اوده ایشی کوجی نه‌در عجبا! بو مخلوقات مستوره! هر سره واقف اولمه‌یی استیان انسان کروهی

(*) اوطه‌ده بیوك برآیینه بولنمقده اولدیغندن اشاغی یوقاری کزینان (جمال)ك کوزلری دائما آیینه‌یه منجذب بر حالده‌در. خیالی حسجاله بر درجه دها رواج ویرملك استدیکی زمانلر آیینه‌نك قارشوسنه برطور محزونانه‌ده اك طوغریسی برصورت مجنونانه‌ده یکرده – بو (کیف مایشا) مکالمه‌یه کندی فکرنجه چکی دوزن ویرر.

دکلی یا ؟ دوکون اوینی اریقووانه چویرمك کویا اونلره فرض عیندر !... — صارغیلی آصغیلی کلین خانمی کورمك ایچون کلمشلر .

:باری کندی وجدانمه طانیشه یم . — عجبا بو حق بونلره ویرن کیمدر؟...   (الجواب)

اونلرده کی او بلالی عادت که قدیمدر — می دیه جکز!...

شبهه می وار: تا کندیسی . ارککلرك صقالنه وارنجه کهیالق ایدیور. کیدیکنه چیقاردیغنه قاریشیور. حیوانلر کبی ظلمت جهل ایله عمر عزیزی استدیکی کبی اداره واستعمال ایدیور . قادنلری انسان سیرینه کوندرمش چوقمی ؟ ...

عادت: قدیم اولنجه مملك اجنبیه یعنی متمدنه نك هر یرنده بیله ارتق اونك اوکنه کیمسه کچه مز . حکمدارلری ! حاکملری ! زیر تحکمه آلور .

. . . (*) . . . .

(آتش افکاری کوزلرینی بیله بورویوب ایننه ده کی عکس جمالیله — خیالی برحسبحاله طوتشدیرمش اولان — جمالی — جمالده پاشایی کورنجه حیرتده قالورلر ..

(*) بو صره ده بردنبره قپو آچیلور. جمالك قاین پدری — فتان پاشا — ظهور ایدر .

جمال بولندیغی یرده مخلّمش کبی و پاشاده — نه کیرو دونمك ونه‌ده اوطه‌یه کیرمك قوتنی اولان بر وضعیت الور . برقاچ ثانیه صکره — (فتان پاشا دیه‌بیلورکه :

اوغلم — بویله کونده ! البت ترکی چاغریلور .... باغریلور ... حورا .. بیله تپیلور .. هم اوکاسز « طون ژانقلر » (*) « دان بووس » (**) دیورسیکز . ادی دکیشدی دیه‌رك اونی شمدی هرکس تپیور . بن کوردم صاچلی صقاللی بنم بلدیکم بر بیوك ذات .

کندینی چالغی‌یه او یدیردیده ظیب صیچرادی . همده « اپ آشکاره » . سن کیفنه باق اولادم . بن اوراده دکلم ...... (***)

صورمق عیب اولمسون کیمسه! ایشتمسون اما.. کیجه و کوندز بز — بوحریفله برابرمی یاشایه‌جغز!.... زمانه‌مزده (بوش) ادملرك صفتی (خوش) اولمش .

بزم قائن پدرك بزه بعض طرفلردن تأمین بیوریلان (خوشلغی) ایشته بوایمش ...

(*) کویا (ژون ژان لر — ترجمه‌سی : کنجلر دینك اولمجق .

(**) پاشا حضرتلری (دانس) بیورمق استیورلر .

(***) ایضاحه حاجت اولمدیغی حالده بیان ایدرز : فتان پاشا درجه درجه کندینی طوپلایوب بوسوزلری سویله‌دکدن صکره قپویی یته قپایوب کیتمش و جمال برمعتاد یالکز قالمشدر .

لسانی بلیان بیوکلرمزدن بریده الله اوزون عمرلر ویرسون بزم قائن پدر پاشامزمش مکر!.. طوغریسی عنوانی ایله اذعانی پك متناسب ....

عجبا یکدیرمزی اغفالدن اضراردن طویدیغمزلذت قدر بوعالمده نه ایله متلذذ اوله‌بیلورز ؟.. هیچ.

جانم! هایدی مقتضای شریعت در بیله دیه لمده — اله جغمز قزی کورمیه‌لم ...

عجبا ارککلرده‌می بربرینه نامحرم!... — قائن پدر ایله داماد برکره! نیچون نیچون! برکره نیچون! یوز کره بیك کره کوروشوب — طانیشوب — یکدیکرینك ماهیتنی اکلایوبده. اویله قول صحیح ایتسه‌لر پیدای صهریه‌تك ارککجه‌سی اولسون شونك بونك کفت وکوسنه مستند اولوبده طرفین ایچون بویله تصادفات فلاکت انکیزه میدان ویرمه‌سه‌لر فنامی اولور ؟ . . . .

ها صحیح اونوتدم!... بزه فتان پاشانك دامادی دیه‌جکلرمش الیزی جیبزه صوقدیغمز زمان — لیرالرله اوینایه‌جق مشز!... وجودمز راحتده!.. کندمزده سلامتده.. ایره‌جکمش! فتان پاشانك سایه‌سنده حیثیتمز ارته‌جق!.. اونك توصیه‌سیله اونك نفوذیله! رتبه‌لر! نشانلر! اله‌جق! بونلری الجه بیوك آدم اوله‌جق مشز!.

هیهات .. بنده حیثیتی عالاً : مادونمده بولنان
انسانلرك حمایه‌سنه‌می ودیعه ایده‌جکم ؟... رتبه !
نشان !.. بعضیلرجه‌یك اعلا : فقط ... انسانه
مزیت شخصیه‌سندن بیوك رتبه! انسانه کندی وجدانی-
کندی اذعانی - کندی عرفاندن بیوك نشانمی اولور !

. . . .

پاره ! بنم کبی برآدمی‌ده اسیر ایدرسه ! - پاره !..
بنم مرتبه‌مده یرادلمش برمخلوقك حریتنی صاتون اله‌بیلور -
سه !....... ارتق دنیاده بونك یاپمیه‌جغی یوقدر .

پاره ! ایکی معموره‌یی برکونده خراب ایدر . اوت -
پاره ! برخرابه‌یی ایکی کونده معمور ایدر . بیلورم - پاره!
هرملتدن اردولر محاربه‌یه سوق ایدر!... اوردونك نفراتی
محافظهٔ وطن - ناموس ملی اوغرینه جانو یره‌جك جان
آله‌جق - اشرف ساعات کلنجه اوقرمزی عقرب - کویا
سمادن یاغییورکبی اوردویه یایلور . چونکه او ! جنت
حوریسی قیافتنده براژدرهادرکه اوردونك اوزرینه برکا -
بوس مانم کبی بغتةً چوکر .

الی سلاح طوتان وترفیع رتب امرنده چالیشان
یوزلرجه‌یکتلرکه ضابطاندر . یاغازی و یاشهیداولمق ایچون
هرملتده برفکر دیانتکاریله قلنجه صاریلان و بوسایه‌ده

کوزلرندن قان‌فیشقران بیکلرجه قودورمش ارسلانلرکه : نفراتدر. بربوری صداسیله کندیلرینی قوزی کبی دشمنه تسلیم ایدرلر .

پاره‌نك بو قدره قدر دکل ! دها پك چوق و پك مدهش ظالمانه شیئلره اقتدارینی نیچون تسلیم اتمه‌یم! ایدرم.

حاصلی هرشیئی هرج ومرج اتمکه موفق اولان .... پاره !.... بنی یرادن کبریا حقیچون – بنم یوزمی قاره ایده‌میه‌جکدر .

او بر خسیس معدن درکه – بن او معدنی سودیکمك باشنه یمین ایدرم ... آیاغمك التنده ازر – آزاده‌سر کزرم.

پاره نه ایمش !.... بنم رزقمه بنی یرادن الله متکفل در .... نه دیمك استیورسکز !.... هایدی سزك دیدیکز طوغری اولسون .

هایدی آج قاله‌یم ! بینمه برقورشون یر ...... کوکسمه بر تیمور صاپلارده ینه کوشه‌التونه سرفرو اتمم.

جهان بلسون که ایشته بن ! اوت بن ! ادعای حمیت ایدیورم .... بنده وطن محبتی وار دیورم .

خالق تعالی حضرتلری طرفندن سینه‌مه طاقلش بر نشانده (لااله الاالله محمد رسول الله) یاز یلیدر.

....

بن بو كون انتظار ناسده بى نشانم ... وفا ايدرسه عمرم فقط شان آلورم بن. زيراكه: بنم انجق جناب الله ايله حضرت محمددر ورد زبانم.

بونى ده اعتراف ايتمليم كه ـ قلبمده جانمده مخدرات اسلامدن برينك محبتى اون سنه واركه كوشه نشين انزوادر!..... بيلك! همده ايو بيلك كه بنم سوديكم هيچ بر ملكه مقيس دكلدر. بو خانم والله (صحيفهٔ عصمت)در. اديبه‌در. پك ... مظلومه‌در.

محكمهٔ كبراى محشرده حضور رب العالمينه بر (مجسم ناموس) اوله‌رق چيقه‌جقدر. بيلم كه شفيعى كيم اوله‌جقدر.

بنم سوديكمك صاغنده وصولنده‌كى سؤال وجواب ملكلرى شاهد عادلدركه اون سنه ظرفنده كنديسنى جوهواده بر پارلاق (يلديز) سوركبى سوردم. ـ اوده بن سرسرى‌يى ـ بيلم نه‌دن! يريوزنده بر پرى فرض ايدر طبيعتى منبسط ايدن سحر روزكارى كبى يانمدن كلوب كچردى.

شمدى او بكا اوزاقدن‌ده باقيور.... فقط (زهره)نك پرى دائما بالى‌در. بن سوديكمى دوشونديكم وقت كوزلرم بلا اختيار آسمانه كيدر.

. . . .

چونکه: چونکه بن ... حالا ... اونی سویورم.

. . . .

اغلا !.. اغلا !.. جمال .. اغلاده اویله سویله.

— .. او بنی سومیور ! .. او .. بنی .. مؤبداً ترك ایتدی !......

نیچون اغلیورم ؟

بو دقیقه ده بنم کوزمدن دوکیلان یاشلری بیلورمیسکز؟

: بهار عمرمك خزانی کلدی.

بونلر قلبمك رحمتیدر ..... (*)

کل ! کل سودیجکم اوزاقده طورمه .... لطف ایت بکا بیلدیر !.. الله عشقنه سویله ؟.. سن نیچون سیاهلره غرق اولدك بویله ....

سن دکل سین کندی ! .. سودیکمك خیالی سین .

. . . .

اه سنده می مستهزی! سنده می خائن سین! هیچده یوزمه باقمز . سودیکمك خیالی ده کندی کبی مجسم ناموسدر. اول ده بیلورم .

(*) بوراده (جمال) سودیکنك خیالیله قاووشمش در (خیال یار) ایله کوروشه جك ـ کندیسنی عیب لامیك . محبت . بر نوع جنت در .

بن بو خیال یاری – سمائی بر رنکه بورونمش – نورانی بر بیاضلق ایچنده بکلردم .

: یارمك خیالی – سیاهلره بورونمش ده اویله کلمش . . .

ربم ! ناموس وعفتك (خیال) اوزرنده ده اجرای حکم ایده بلدی . انجق بر بنم سودیکمك شو عظمتلی خیانته مخصوصدر دکلمی ؟ . . . .

سودیکم : کندی کلدیسه – کندیسنه قارشو اعلان نامردی ایتدیکم بویله بر کونده – خیالنی بنه بندن دریغ ایتمدیکی ایچون اولاً جناب اللهه وثانیاً سودیکمه عرض محمدت وشکرانه بورجلویم .

سن بوصباح نیچون بنی ترك ایتمش ایدك ؟ ساعتلرجه بن سنی کورمدم . ای سودیکمك خیالی ! بو بیوفالق سکا سودیکمدن می کچدی .

امان قورقبورم نیه می قاچاچقسین . کل – کلده سویله یم . بن دنیا قدر قادنلرك ایچنده ! والده مده حاضر ایدی رقزی قوله طاقدم . کزدم یوریدم . بیکلرجه کوزلر بنم بوحالمی کوردیلر – اوشمدی بنم رفیقه‌م اولدی . . . .

سودیکم بن سکا روحاً متعلق اولدیغم ایچون یاشاردم . شمدی بر دیکرینه جسماً تعلق ایدرك می

ـ یاشایه‌جغم ؟ خیر والله خیر . ایشته سودیکمك خیالی‌ده کندینی بکا حرام ایتدی. یته بتدی! اوچدی کیتدی ....

بنم بو کوردیکم انشـا اه برقورقیلو رؤیادر. (کلوب کیپی‌جی) بر خلیادر .

او: بر ملك دی ـ بودنیاده بنم رفیقهٔ معنویه‌م ایدیکه تکدی .. یعنی تك طورمیـان سـودیکمك کندی دکل خیـالی دیمکدی. بکا شریك آخرت یتـه سـودیکمك خیالی در البت !..

اه !.. نصل یانه‌یم ـ بنم اولمده او دکلیدی ؟

: اولنی ـ دوشمیان مخلوقه انسـانمی دیه‌جکز .

اخرته نه یوزله کیـده‌جکز ! دیه‌جکمزه ـ دنیـاده نه یوزله یشایه‌جغز دیسه‌ك طوغری اولمزمی ؟....

نیچون بلمـه‌یم ؟ بیلورم .. اوعالم غیب بر بشـقه عالمدر ... دنیاده عقلنی باشنه ـ طوپلامیانلره یوف !...

بنم روحم سودیکمك محبتیدر اوزائل اولورسـه ــ بنده جانمی قالور هیچ !...

برجسد حالنی کسب ایدرم ـ زمان انی یته بر اووچ طو پراغه افراغ ایدر ...ـ یاحضرت پروردگار! سندن تضرع ایدرم. بارگاه رحمتنـدن استمـداد ایدرم ـ بنم بو قانلی طوپراغمی سودیکمه خاکپای ایت ...

حبیبه‌مك قلبنه الهام ور! كلسون بنم مزار عاقبتمی زیارت ایتسون . بكا احسان ایده‌جكی فاتحه ایله آخرتده بن جنتی فتح ایدرم .

بن صبانکه کورمدمی دمین ؟ سودیکمك خیالی بنی ترك ایدوب ده نره‌یه کیتسه‌ قلبمك کوزی اوکا پیرولك ایدر.

مهری وعهدی کورمیان کوزلر حبیبمك خیالیله برابر کزدی ...

براوطه‌یه کیتدیکه: اورادہ بنم رفیقه‌م اوطورتدیرلمشیدی. بردیکرینه کلدیکه ... امان .. کندی کندمدن تأدب ایدیورم . بتون دوکون خلقندن حیا ایدیورم ! اورایه بر یطاقلق قورولمش ــ کلین ایله کوویه تخصیص ایدلمش اولدیغی حالده اوطه‌نك قپوسی جمله‌یه کشاده ایدی !

سودیکمك عزتلی خیالنی ضبط ایده‌مدم . ــ یوقسه ! اونك اوراده هیچ ایشی کوجی یوغیدی . بن اوراده حاضر وناظر دکلدم . اولکی کبی دکل نه یلان سویله‌یم قوهٔ روحانیه‌مده ضعف . کاش عزیزه‌مك خیالنی صیقی صیقی یه ضبط ایده‌میورم شمدی .

سومدیکم اواوطه‌یه کیتملی می ایدی ...

....

امان آ دوستلر !.. بونه !.... نه اولیورم ! کوزلرم

قراردی شمدی یقیله‌جغم ... بوحال ـ نه‌در ؟.....
کرچکدنمی چلدیردم عجبا ؟...

اوازم چیقدیغی قدر باغره‌جغم کلیور ... اه خیالمدن دها نلر کلیور نلر کچیور ...

سودیکم سنده بیل !.... خیالك ده بیلسین .. باقی)لرده بیلسین ... ـ بیلسین که : ـ اوفرش زینتدار بکا بریوموشاق مزاردر .

ربم بن نه بیوك انکسار آلمشم .

برخیلی لطافت دن صکره بونجه سنه‌لك امکدن صکره هیچ بلمدیکم هیچ کورمدیکم . برمخلوقی ایمش بنم قدرم .... بی کناه ومظلوم . بوقزك جانی یاقدیرمغه‌ینه بنی مصلت ایدن احکام طبیعت نظرنده ده ینه مسئول بن اوله‌جغم اویله می ! یا حضرت اه . بنم ده نصیبم اولان اخرته بنی دها اول کوندر . بوکیجه بنم جسمی جهنمه روحی جنته بخش ایت .

....

«قپو آچیلور آچیلمز (سرور)ك دلالتیله(مدنی) افندی اوطه‌یه داخل اولور ... »

سرور اغا جمال بکه برمهرلی مکتوب ویرر . جمال بك یقین اقرباسندن وبك ایو کوروشدیکی مدنی افندی‌یی

کورنجه سو ینور . و برلکده چیقوب کیدرلر . . . جمال بك سکوتی برحالده ایکن – اوکلرینه چیقان بر بوستان قپوسندن ممنون اولورلر . و بر بیوك اغاجك سایه سنده ایکی اسکمله کتورتوب اوطورورلر .

مدنی افندی – : مکتوبی اکلایه مدم . قائن والده نك حرم اغاسی کووی کیردیکن کون – سکا برمکتوب – همده مهرلی برمکتوب ویریشی بکا موجب مراق اولدی . . کیمدن اولدیغنی دیمك که سن بیلیورسین .

جمال بك – : صحیح برادر ! سن کلدیکن صره ده مرجان می سرورمی ! قاب قرانق بر حریف ! برمکتوب ویردی ایدی – بن اونی نره مه قودم عجبا ! سویلیه ایدك ! والله اونوتمش دم . اوزری همشیره نك یاز یسنه بکزیوردی اچنده مسرتلی برشی مأمول ایده مم . . .

موزعی سرور اغا دکل حضرافندم . اولسه ینه نافله . . اوقو یه لم ده باق : (صورت مکتوب)

برادر : سن کندینی پابوجی بیوکه اوقوت . بونه حال : کاور کلمز ! اعلان جنته لزوم وارمی . قورقه بونی ایکی کونده اکلارلر . کندینه و بزه اجییورسه لك باری والده که آجی . سن نرده آینه کورورسه لك مطلقا قارشوسنه کچوب کولکه لك ایله مصاحبت می لازم ؟ وای بزم حالمزه . طاریله برادر : شودقیقه نه حالده یم بلمزسین : شمدی سن

بیلورم — نه اولمش درسین بو سوزلرده اهمیت بیله ویرمزسین. نه اوله‌جق: قانٔ. پدرك آیینه‌یه باقوب کندی تصویرکله اوزون اوزون ایتدیکن مصاحبتی هم کوزیله کورمش هم قولاغیله ایشتمش.— کلمش قانٔ والده‌که سویلش قزك صویی صوپی بر برلرینه کیرمشلر— بکا اراده‌کی قادین — کلدی سویله‌دی زواللی والده‌مه طویورتمدم ایشتسه بیلورم بیچاره‌نك یورکنه اینر.

برادر: سن هرکسك اوینی بزم اویمزکبی‌می قیاس ایدیورسك، هرکسك اوی تیمارخانه دکل. اوده‌کی براقدیغك درسلره بورادده باشلایه‌جق اولورسه‌ك! طارله قرداشم سنی برکون بیله اوطورتمزلر.

امضا
همشیره‌کز

جمال: — هانیا اوکونلر!

مدنی: امان برادر کندینی‌طوپلا بزی محجوب ایته هانیا اوکونلر دیدیکن نه اولیور؟

همشیره‌ك سندن چوق عقللی! یو! باق — بواولمدی. عیب ایدیورسین. کرچك دیورم. عقلنی‌باشنه طوپلا: ایش فنایه واریر صکره.

جمال: — باری قرداشم سن انصاف ایت..

کیمسه‌ده کورمدیکم مرحمتی سندن ده کورمزسه‌م !
یبان آدمی کبی کندمی طاغلره قپار قویو ویریرم . سن بیلمیورمیسك ؟ بن برقادینی سویورم ؟ اوقادین دکل برملك‌در . — برروح مجسم‌در . خواص خمسهٔ ظاهره‌ده هیچ تعلق اولمدیغی حالده ینه سویورم . بن کندمی اوکا نزر ایتدم . بن عشق حقیقی ایله متأثر ایدم عشقم کمالی بولدی . اره‌دن سنه‌لر کچدی بن — حالا اسیر عشقم . هرشیئنده کمالك زوالنه قائلم . فقط عشق حقیقی اولورسه زوالنه قائل دکلم . چونکه اوچیوز سنه یاشانسه — عشق نقطهٔ نظریله ینه اوچ ثانیه قدر برزمان یاشانمش اوله‌مزکه نوبت زوالنه کلسون (عشق) بیوکدر . سن کوچکلك ایته .

مدنی : — سنکله شمدی لقردی اوله‌میه‌جق ! — عشق آتشکز یلپازه‌لنمش . یکی باشدن طوتشمش تازه‌لنمش .

جمال : — اویله کهنه‌مش اشعار بوزوتیسی لقردیلرله بنم حسیاتمی تغییر وتشویش ایده‌مزسین ! بنم عشقم دائما کمالده . هرزمان برحالده . اونك زوالی — بنم اخرته تشریف ایتدیکم کوندر .

مدنی : — هله سز پیدای عهریت ایتدیکز ذاتك خانه‌سنه بواقشام تشریف ایدك ده صباحین قونوشورز .

جمال : — کیتمیه‌جکم ! کیتمیه‌جکم کیتمیه‌جکم . بنم زوال

عشقمه بونکله‌می حکم ایدیورسڭ ؟... فقط کیتدیکم وقت نه لازم کلورمش !... هم کیدر یرڭ دینه کچر هم عشقمی ینه محافظه‌ده ثبات ایدرم.

بن برحیات اولدقجه ـ اونڭ زوالی ممکن ومتصور دکلدر.

مدنی: — سن یکیدن چوجق اولمش‌سین. لقردڭ یوڭ آدملرڭشویله‌طورسون.ـ کچوکلرڭ کنه‌ده بکزه‌میور. سن بیلورمیسڭ؟ عالم عیش ونوشه طالمش ذواتڭ ایچنده الڭ اول ـ سرخوش اولمدیغنی بلا سؤال وجواب ـ ادعا ایدن کیمسه‌نڭ سرخوشلغنه حکم اولنور. زیرا اره‌دن از برمدت کچنجه . کور قندیله دونان ابتدا اودر. سزکده بلا سؤال و بلا لزوم بوقدر پارلامکزه باقیورم‌ده حسیات روحانیه‌کزه سونوکلڭ کلمش اولدیغنه بونکله عادتا حکم ایده‌جکم کلیور.

جمال: — کلم الناس علی قدر عقولهم دیدکلری پك طوغری ایمش. حریف عشق نه‌در عمرکده واقف اولمامش که بلسون بردقیقه سرخوشلقدن قورتلمامش‌که جسمانی قضالردن قورتولسونده روحانی صدماته کوکس ویرمڭ نه ایمش بلسون ...

ای‌اجهل‌من‌فی‌العشق) سن بیلورمیسڭ‌که.ـ عشق ایله

عشرت.ـ عاشقلق ایله سرخوشلق ـ اره‌سنده وجهاً من وجوه برمناسبت وتعلق یوقدر بنم سودیکمك محبتی جسمانی برلذتدن حاشا ثم حاشا ـ عبارت نصل اوله‌بیلورکه اونك سیاهلره یورونان بوکونکی خیالی: ابتدای افرینشدن بوکونه قدر کلان ملیونلرجه قزلرك الك کوزل اعضالرندن مجسم یوزلرجه قزلر تشخص ایتسه انلردن یوزلرجه سنه یوزلرجه فائق و بیکلرجه مرجحدر.

مدنی: — بنده سکا طوغریسنی اوقویه‌یم ! ای اجهل من فی الارض) ایتدیکمز بیهوده جدلدر. ذی روح ایله جماد بیننده‌کی فرق چونکه موقت! موقت اولان برشیئده نه لذت واردر. انسانك شرفی وفاتندن صکره‌یه عائدر دنیاده که قیل وقال هب ذوائددر. سن انسانلری بنم قدرمی بیله‌جکسین! اونلر قالی افعالنه اویمز. دون ویردیکی سوزی بوکون طوتمز ـ برآلای مضرحیواناتدر که قوهٔ نطقیه‌لریله کویا تمیز ایدرلر.

جمال: — امان افندم جواهر صاچیورسیکز. نه کوزل حکمتلر! نه عالی قیاسلر! کرامت ـ محض کرامت یور یورسه کزده! نه چاره که موضوع بحث بو دکل. اونلری بیرامه صاقلایکده سؤالمه جواب ویرك.

مقبرهٔ اسلامی زیارته هیچ کیتمدیکزمی؟ برکره

زیارت ایدك . نیجه نیجه تراجم احوال مظلومینه واقف اولورسیکزکه ـ بنی نوعکز حقنده شو سوء ظن و برودت ـ مبدل حسن توجه و محبت اوله بیلور .

مدنی: — اوت او بیاض مرمرلری اکثر انسانلره ترجیح ایدرم . حالبوکه اونلره ده انسانلرك فنالغی سورونمش! اونلریده انسانلرك رزالتی قاپلامشدر . زیرا برچوق قاتللرك ظالملرك کنیه پوصله‌لری ینه انسانلر یدیله او بیچاره طاشلره حك اولنمش دکلیدر . انسانلره انسانلری تشهیر ایچون یردن بتمش بومعادن : نامنی ـ طاشیدیغی آدمك بر (سنك لعنتی) اوله‌رق یوزلرجه سنه‌لر دیکیلی طور یور .

اونك ایچنده اوچ بش دانه اچیلمامش غنچه‌نك ـ کون کورمامش معصومك اسامیسنی ضبط ایدنلر ـ سزك کبی چولق چوجغه دها زیاده موجب انتباه ودقت اوللیدر .

سن برقادین سویورسنکه: اونی سومکه حقك یوقدر .

جمال: ـ حقم واردر . بن عشق حقیقی ایله متأثرم . بن سودیکمك روحنه تعلق ایتدم . ـ بن دکلمیدم؟ کیجه‌لر تا بصباح اجیقلی آهلر ـ جدی فغانلر ایدوب کزردم . اویله برصوقاقده که ـ قوش اوچمز! شیطان کچمزدی . فقط بنم خیالمدن هر شیلر کچر . وبنده او طریقدن مرورایدردم .

بن دکلیدم؟ — قادنلرك (اوماجی) دیدکلری: جنلر پریلر طائفه‌سی) اطرافنی المش —. حرکات عمومیه‌می کوزه‌دیرلر ایکن بن کندیمه مالك اولمدیغم ایچون بونلره کورنمامکه بولدیغم بر دانه‌جك چاره کندی کوزلرمی قپامقدن عبارت قالوردی! فقط بن ینه هیچ بر شیئدن کیرو قالمزدم.

بنم عشقم حقیقیمی دکل‌دی؟ بنکه اون سنه مدت ایچنده سودیکم بر دانه ایدی — افتخار ایدرمکه سویله‌جکلر ایچنده‌ده بر دانه ایدی.

اون سنه بر زماندرکه بر کنج ایچون بر قادین اغورینه فدا اولنمسی هروقت کورلمش هروقت ایشیدلمش شیلردن اولمغله برابر پك نادر وقوع بولور. — ایشته بن بو مدت ظرفنده بعض خفتلرده بولندم. لکن حضور رب العالمین‌ده‌ده مدافعه ایدرمکه بونلر بنم عدم صداقتمه تعلق ایتمز. هله‌سودیکمی سومك حقنی اسقاط هیچ ایتمزیا.

تغدیات جسمانیه‌نك شرائط سفلیه‌سنه اون سنه مدت قارشو کله‌مامك بر امر طبیعیدر.

بنم روحم —. بنم قلبم پاکدر.

وجدانمك حکمداری بنم برسودیکم‌درکه انی سومکه بنم نیچون حقم اولمسون؟ بو حکمدار، صاقن‌سنك بندیکن، سنك طاپدیغك حکمدارلردن صانمه.

بنم حکمدارم — یوزم یوق سویلکه فقط حالا سو-
مکده بولندیغم برخانمدر . بن بو خانمی طوغمزدن اولده
سورمشم. اولدکدنصکره دهسوه جکم. کندیسی سومکلکه
اونیده بنیده یراتمش اولان خالق تعالی بنده کزی مأذون
ایدیور: سزکیم اولیورسکزکه حقمی تسلیم ایتمیورسیکز .

قز! نه دیمکدر؟ بنم سودیکم یوز بیك قزه بدلدر. بر
قادین سومك ایچون مطلقا او قادین قزمی اولملق لازمدر.
حق نه‌در سن اول امرده اونی بیلیورسین اونك ایچون
حقمی تسلیم ایتمیورسین .

مدنی: — سنك حقنی انسانیت تسلیم ایتمیور. اسلامیت
قائل اولمیور. چونکه: بوکون— سنك تحت نکاحنده بر
قز واردر. جناب حق قرآننده بر دها! دفعه بر دها! المغه
سنی بعض شروط تحتنده مأذون ایدیور. فقط سنك سو-
دیکك سنك نصیبك دکلمش . انصاف—عدالت—عفت—
سنك سودیکنی—سومامکه دعوت ایدیور. حرمنه محبت توصیه
ایدیور. دنیاده بر سنك عقلك . بر سنك عشقك وار!
سن وارسین! برده سودیکك !قصوری. هیچ اویله دکلمی؟
یازق که عرفانك وار، حمیتك وار .

جمال: — برادر—بن کیدیورم . سنی دیکلمکه مجبور
دکلم. بویله مناظره اولمز . سن منطق بیلیورسین .

مدنی: — سنده کندینی بیلمیورسین. سن دهاپك چوجق ایمش سین. طور بقالم سنده دنیانی قونیه‌یی اوکرنیرسین البت. (*)

جمال: — پکی اما — مدنی) ده فناسو یله‌میور. بن صداقته خلل کتورمیه‌جکم دیه — برخاندانك تخریبنه وجدانم نصل قائل اوله‌جق. بر قضادر باشمه کلدی. هم نه وارمش. بنی آرایان صورانمی وار. بنم قباحتم نه‌در؟ سودیکمه بر خیانتم — بر مضرتم طوقنمدیغنه وجدانم شاهد عادل.... بنی بو قدر اونوتملیمیدی. او!

سودیکم ارتق کندیسنی سوماه کلکمی استیور. هر حالی — بکا اونی امر ایدیور. او بنی اونوتدیغی ایچون — بنده کندیسنی اونوتمقلغمی الزم کوریور. بنم روحم بیلورمکه سودیکمك تحت قهرنده قاله‌جق. فقط جسمله سودیکمك بر وقتده

(*) جمال — ایله (مدنی — افتراق ایدرلر. غروب شمسه یقین زمانلرده جمالك کوزلری بر معتاد آسمانه دیکیلور.

فتان پاشانك خانه‌سنه یاقلاشدرقجه کندی کندیسنه شو سوزلری سویلنور.

مناسبت وتعلق اولمدیغندن ـ اونیده حرمه ترك ایتدیم.
برازده اولاد محبتنه بقالم اونصل اولیور. اوکیده کورهلم. (*)

(*) جمال ـ (بعد ادای صلات) حرمه داخل اولدیغندن بونکله عشق زواله ارمشدر دیه ـینه قطعیاً حکم ایدهمزسه‌کده بر (زوال عشق) خیالنی بو صورتله تصویر ایتمکده جائز که اصابت ایدهلم.

PL
248
N28
Z77
1883